

FEM MINI-PORTRÆTTER AF BÆREDYGTIGE MODELLER FOR PRODUKTION OG FORBRUG

1 Vugge til vugge eller Cradle to Cradle (C2C) er det fortsat alt for få, der kender til. Det handler kort sagt om at betragte affald som føde. Alt skal kunne genbruges til et andet formål. Det stiller andre krav til produktionen, fordi alting nemlig skal kunne skilles ud, så hver enkelt del eller element kan genbruges i andre sammenhænge. Bag C2C står parterne William McDonough, arkitekt og designer, og Michael Braungart, tidligere Greenpeace-aktivist og kemiker. Konceptet er på mange måder udtryk for et omkædet billede af en ny industriel revolution. C2C taler om, at det er det 21. århundredes miljøparadigme, men måske er det langt mere end det? Det kunne være et helt nyt business-paradigme, fordi det blide drejer sig om, at vi skal samarbejde med planeten Jorden, vares ressourcer og energibevidsthed og skabe reel udvikling for mennesker – fx inden for arbejdsmiljø, bevidsthed om sammenhænge og om gennigtighed. C2C bidrager i det hele taget til en værdifuld og bæredygtig vækst på flere måder og områder end den økonomiske. Når du snider et æbleskrub i naturen, følger det, og måske vokser der endda et nyt træ op. Eller samme princip er det produceret et nedryddeligt papir (med indlagt frø) og en komposterbar pose til chips. Industrialiseringsfader, Ford Motor Company, har ombygget og omlagt produktionen i deres hovedsæde ud fra C2C-tænkningen, hvilket både har ramt de omkostninger til energiforbrug betydeligt og øget medarbejdernes trivsel væsentligt. I dag er de også i gang med at producere bilen "Ford U" efter C2C-principper.

2 Social Business, som bl.a. danske Tanis Ellis er fortaler for i sin internationale udgivelse *The New Pioneers – Sustainable business success through social innovation and social entrepreneurship*, er en ny og mere bæredygtig forretningsmodel eller vækstmodel, som man vil. Mens der er blevet lovgivet om Corporate Social Responsibility (CSR), er også Corporate Social Innovation (CSI) kommet på flere og flere virksomheders dagsorden. Social innovation er defineret ved at imødekomme nye behov med nye løsninger, og med CSI kan virksomheden både det sociale og/eller grønne element være grundlaget for hele eller dele af forretnings- og markedsstrategien samt produktudviklingen. Sagt med andre ord: Hvorfor ikke tjene penge på at være bæredygtig?

3 Slow Tech. Traditionelt tænker man på teknologi som noget, der speeder tingene op og er et effektivt mål til at nå et givent mål. Futuristernes teknologispørgsmål handlede for godt 100 år siden netop om fart og om effektivitet at besætte og beherske naturen. Formålet med Slow Tech er det modsatte – nemlig at speede ned og dermed komme i harmoni med naturen eller måske ligefrem styrke den. Den spirende Slow Tech-lægging åbner for en mere organisk måde at tænke udvikling på, fordi den taler til flere af vores sanser end den mentale. Når teknologien medtænker naturen, kroppen, sanseligheden og estetikken, bliver processen lige så vigtig og måske endda vigtigere end målet. Slow Tech kan være en af vores muligheder for at udvikle menneskets og samfundets skabende potentialer og giver måske dermed også et håb om en mere bæredygtig livsstil.

4 Kvalitet, kvalitet og kvalitet. Den kvalitetsbevidste forbruger ved, at hver gang man går på kompromis med kvaliteten, så skal man hurtigere ud og købe ind igen. IKEA er fint, men kvaliteten er bedre både nu og her og det mest bæredygtige i lærgøden. Så simpelt er det.

5 Socialt og lokalt. Den politiske forbruger og hendes følgesvend, vil på efter produkter, der lever op til idealerne, når det handler om sundheden, arbejdsmiljøet (det fysiske og det psykiske) miljøet og klimaet. Hun vil handle økologisk, når det drejer sig om fødevarer, og ikke smide så meget ud, som hun gør i dag. Hun vil handle lokalt, når det muligt og/eller foretrække produkter, der er økologiske, biodynamiske, Fairtrade, Svane-mærket eller produceret ud fra vugge til vugge-principper.

STOF TIL EFTERTANKE...

- 1** Der kun er fem år til at nå FN's Millennium Development Goals, herunder at udrydde ekstrem fattigdom og sult, sikre miljømæssig bæredygtighed og etablere et globalt partnerskab for udvikling. Kan vi nå det?
- 2** Prognoserne siger, at der i 2050 vil bo ni milliarder mennesker på Jorden. Det er 2,2 milliarder flere mennesker, end vi er nu. Med det nuværende ressourceforbrug har vi brug for fire planeter at bolte os på i 2050. Hvordan skal det gå op?
- 3** Vi skal producere 50 procent mere mad om 40 år end vi gør i dag. Og i dag smider vi faktisk ud til 20 procent af det, vi køber, ud igen. Har vi råd til det i fremtiden?
- 4** På verdensplan er der produceret over en milliard computere til dato, der produceres 100 millioner computere om året, og vores efterbrug til det er steget støt de sidste 20 år. Dertil kommer, at der alene i EU produceres 8,7 millioner tons elektronikaffald hvert år, og at kun cirka en fjerdedel indsamles og genanvendes via et kontrolleret system. Er grøn teknologi fremtidens vækstbranche nummer et?

- 1** Kvinder er storforbrugere sammenlignet med mænd. De står for 80 procent af alle købsbeslutninger og 60 procent af alle køb. Skal kvinder forbrugere mindre i fremtiden?
- 2** I dag har begrebet "bæredygtig vækst" kun 104.000 resultater i en søgning på Google, mens "økonomisk vækst" har 384.000 og "vækst" har 3.720.000. Hvilke søgeord vil vækste mest fremover?
- 3** Der er over 400 svanemærkede supermarkeder i Sverige, mens der kun er et i Danmark – nemlig Irma på Islands Brygge. Er Danmark bagud?

Kilder: Samvirk, december 2010. Akademiet for Tekniske Videnskaber, *Food for all forever*, 2010. Tim Jackson, *Prosperity without Growth*, 2009. Albert Barletta, *Biologisk ved konferencen From Time to Time*, Ålborg, Ålborg, 2010. www.danishpioneers.dk. Tanis Ellis, *The New Pioneers – Sustainable business success through social innovation and social entrepreneurship*, Wiley, 2010. Joseph Stiglitz, *Profit for Life*, 2006. Tim Jackson, *Prosperity without Growth. Economics for a Finite Planet*, Earthscan, 2009. Peter Markelberg *Handy, Ny global nyhedstjeneste med fokus på grønne ting*, *Tidningen*, maj 2009. Søren Steen Olsen, *BNP'er ikke vejen til lykkes*, artikel i *ES&S*, 2009. *House of Futures*, 2010. Søren Steen Olsen, *Er bæredygtighed fra illusion*, *MagisMagis*, www.biosocialforum.dk.

Læs mere på theewpioneers.biz og vuggetilvugge.dk